
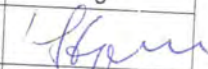
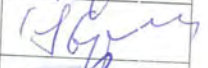

120/30.07.2013

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3 Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _1_ din 14
		Exemplar nr.: 1

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea si aprobarea editiei sau dupa caz, a reviziei in cadrul editiei procedurii operationale

	Elemente privind responsabilii/operatiunea	Numele si prenumele	Funcția	Data	Semnatura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Prof. Dr. Rodica Mihaescu	Director Medical	30.07.13	
1.2.	Verificat	Prof. Dr. Rodica Mihaescu	Director Medical	30.07.13	
1.3	Aprobat	Conf. Dr. Octavian Mazilu	Manager	30.07.13	

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _2_ din 14
		Exemplar nr.: 1

2. Situatia editiilor si a reviziilor in cadrul editiilor procedurii operationale

	Editia/ revizia in cadrul editiei	Componenta revizuita	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplica prevederile editiei sau reviziei editiei
	1	2	3	4
2.1.	Editia 1	X	X	08.05.2010
2.2.	Revizia 1	X		30.07.13
2.3	Revizia 2			

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _3_ din 14
		Exemplar nr.: 1

3. Lista cuprinzand persoanele la care se difuzeaza editia sau, dupa caz, revizia din cadrul editiei procedurii operationale

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _4_ din 14
		Exemplar nr.: 1

4. SCOP

Procedura are ca scop informarea cat mai corecta a medicilor de medicina muncii, asupra etapelor de efectuare si interpretare a spirometriei.

Efectuarea spirometriei se efectueaza in urmatoarele scopuri:

- Test screening
- Evaluarea tipului de disfuncție ventilatorie
- Evaluarea evoluției bolii naturală /eficienta tratamentului
- Evaluarea riscului pentru afecțiuni cronice pulmonare (fumători, expuși profesional la noxe)
- Evaluarea preoperatorie pentru stabilirea riscului operator

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _5_ din 14
		Exemplar nr.: 1

5. DOMENIU

Se aplica tuturor compartimentelor clinice de medicina muncii, si sau altor sectii care au in dotare spirometru.

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _6_ din 14
		Exemplar nr.: 1

6. DOCUMENTE DE REFERINȚA

- primara:
- Directiva cadru 89/391/1989/CEE, transpusa in Legea 319/2006 cu normele de aplicare
- HG 355.2007
-
- Legea nr. 95/2006 privind reforma in sanatate,
-
- secundara:
- Legea 319/2006 – sanatatea si securitatea in munca
- regulament intern

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _7_ din 14
		Exemplar nr.: 1

7. DEFINIȚII SI PRESCURTĂRI

7.1. DEFINIȚII

7.2. PRESCURTĂRI

- 7.2.1. SCMUT- Spitalul Clinic Municipal de Urgenta Timisoara
- 7.2.2. L - Lege
- 7.2.3. O - Ordonanta
- 7.2.4. HG....- hotarare de guvern
- 7.2.5. MM medicina muncii
- 7.2.6. API – Audit public intern
- 7.2.7. ROI – Regulament de ordine interioara
- 7.2.8 RUONS
- 7.2.9 ROF Regulament de organizare si functionare
- 7.2.10. PFV-probe functionale respiratorii
- 7.2.11 CV –capacitate vitala
- 7.2.12 VEMS- volum expirator maxim in prima secunda
- 7.2.13 IPB- indice de permeabilitate bronsica
- 7.2.14 PEF- debit expirator maxim de varf
- 7.2.15 FEF_{25-75%}- debite expiratorii pe caile mici

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1
		Nr.de ex.: 3
		Revizia: -
		Nr.de ex. : -
		Pagina <u>8</u> din 14
		Exemplar nr.: 1

8. DESCRIEREA PROCEDURII

3.1 Generalitati

Evaluarea capacitatii functionale a plamanului se realizeaza prin spirometrie. In compartimentul de MM avem in dotare doua spirometre:

- EUTEST spirometru de tip uscat
 - necesita corectie BTSP
- SPIROBANK G – spirometru computerizat -mobil sau atasat PC
 - Nu necesita corectie BTSP, realizeaza analiza automata a rezultatelor

Etalonarea spirometrelor se realizeaza pentru:

- volum
- timp
- condițiile de mediu: BTPS (temperatură, presiune atmosferică, umiditate). În climat temperat, la 23°C BTPS = 1,1.

3.2 Continutul procedurii operationale

Medicul sef de compartiment numeste un medic responsabil cu desfasurarea procedurii de spirometrie.

Procedura de spirometrie implica:

- I. Anterior efectuării
- II. Efectuarea propriu-zisă a spirometriei
- III. Interpretarea rezultatelor
- IV. Inregistrarea rezultatelor
- V. Inmanarea rezultatelor pacientului

I. Anterior efectuării

- a. Masurarea taliei/ inaltimii si greutatii pacientului
- b. Anamneza pacientului
- c. Pentru Spirobank G- introducerea datelor despre pacient: nume, prenume, data nasterii, talie, greutate, sex, date despre fumat, simptome prezente, conditii de expunere, agravare a simptomelor

II. Efectuarea propriu-zisă

- a. Condițiile standard de efectuare a spirometriei

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _9_ din 14
		Exemplar nr.: 1

- poziție ortostatică, eventual șezând cu spatele drept;
- clemă nazală (se respiră numai pe gură)
- în condiții de repaus psihic și fizic (minimum 15 minute);
- dimineața pe nemâncate / nu imediat după mese
- fără fumat în ultima oră înainte de determinare;
- fără medicație prealabilă - minimum 12 ore - ce poate influența testele: excitante /depressive ale centrilor respiratori, bronhoconstrictoare /dilatatoare;
- îmbrăcăminte lejeră
- proteza dentară se scoate numai în condiții excepționale
- instruire anterioară a subiectului pentru executarea probei;
- se evită aplecarea exagerată a trunchiului înainte (pătrunde saliva în aparat!)
- piesa bucală se introduce 1-2 cm. în gură, între dinți, susținută cu buzele
- se efectuează 3 înregistrări succesive, luându-se în considerare performanța cea mai bună;
- determinările au fost realizate corect dacă la cele 3 determinări succesive se obțin valori apropiate (diferențe de până la 5%);
- în caz de efectuare incorectă proba se reia după un repaus; în caz de nou eșec, sau dacă pacientul a prezentat o afecțiune respiratorie intercurentă ce poate influența rezultatul se programează la o altă dată.

b. Inregistrarea curbelor spirometrice

-in urma manevrelor respiratorii efectuate se obțin curbe de pe care se determină parametrii ventilometrici. Se obțin:

- curba volum / timp în spirometria lentă
- curba volum / timp în spirometria forțată
- curba flux / volum
- curba ventilației maxime directe

III. Interpretarea rezultatelor

- ◆ Valorile calculate ale parametrilor investigați se compară cu *valorile teoretice de referință* (valori medii normale elaborate de CECA), funcție de sex, vârstă, talie, greutate.
- ◆ Valorile CV și VEMS calculate sunt considerate normale dacă sunt egale sau mai mari decât de 80 % din valorile lor teoretice.

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _10_ din 14
		Exemplar nr.: 1

- ◆ IPB scade progresiv cu vârsta, datorită diminuării proprietăților elastice ale plămânului. Valoarea sa este normală, dacă este egal sau mai mare decât limita inferioară corespunzătoare vârstei
- ◆ $FEF_{25\%-75\%} < 65\%$ este cel mai precoce și sensibil indicator al obstrucției căilor respiratorii mici
- ◆ Reversibilitatea obstrucției bronșice este evidențiată prin creșterea VEMS și PEF $\geq 15\%$

III. Inregistrarea rezultatelor

- a. Inregistrarea in registrul de evidenta al spirometriilor din cadrul compartimentului MM – separate pentru Eutest si Spirobank G
- b. Se trec: nr. curent, data, nume prenume, varsta, sex, sectia , diagnostic

IV. Inmanarea rezultatului pacientului

- a. Prin forma listata la PC -
- b. Prin formular completat de mana -

Spirobank G
Eutest

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _11_ din 14
		Exemplar nr.: 1

9. RESPONSABILITATI

1. Medicul sef compartiment

- desfasurarea si corectitudinea procedurii

2. Medicul specialist responsabil de procedura de spirometrie si asistenta sefa

- starea functionala a aparatului
- va informa despre necesitatea reviziei tehnice a acestuia
- existenta pieselor bucale de unica folosinta sau sterilizarea celorlalte
- sterilizarea piesei mobile a aparatului
- respectarea pasilor de desfasurare si corectitudinea investigatiei
- inregistrarea spirometriilor efectuate

3. Medicii specialisti, rezidenti, asistente medicale:

- sa respecte si sa efectueze corect toate etapele procedurii

4. Persoana responsabila din cadrul Serviciului de Statistica si Informatica Medicala/ asistenta sefa trebuie:

- sa verifice registrele de evidenta a spirometriilor si sa comunice ierahic eventualele probleme

10. ANEXE

Parametrii spirometrici

- **capacitatea vitală** (CV – “VC”) dă relații asupra volumului pompei pulmonare (volumul de aer expirat după o inspirație completă)
- **capacitatea vitală forțată** (CVF - “FVC”) volumul de aer eliminat printr-un expir maxim, lent ce urmează unui inspir maxim
- **volumul expirator maxim pe secundă** (VEMS – “FEV1”) dă relații asupra debitului pompei pulmonare, este volumul maxim de aer expirat în prima secundă a capacității vitale

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _12_ din 14
		Exemplar nr.: 1

- **indicele de permeabilitate bronșică (IPB – “FEV1/FVC)** sau este raportul dintre VEMSx100 și CV. Se exprimă procentual și dă relații asupra permeabilității căilor aeriene mari și mijlocii.
- **debitul expirator maxim în jumătatea de mijloc a capacității vitale (DME_{25-75%} CV)** dă relații asupra permeabilității segmentului bronșic distal (căile aerifere mici, cele cu diametrul sub 2 mm)
- **debit expirator maxim de vârf (“PEF”)**
- **debit expirator maxim la 75% CV (“MEF75%”)**
- **debit expirator maxim la 50% CV (“MEF50%”)**
- **debitul inspirator maxim la 50% CV (“MIF50”)**

Parametrul	Obstrucție distală	DV obstructivă	DV restrictivă	DV mixtă
CVF	N	↓ / N	↓	↓
VEMS	N	↓	↓	↓
VEMS/CV %	La limita inferioară	↓	N	↓
PEF	N	↓	↓	↓
FEV _{x%}	↓	↓	N / ↓ / ↑	↓
FIF%	↓	N / ↓	N	N / ↓

**Limita inferioară a VEMS/CV% (IPB)
corespunzătoare vârstei (ani)**

	18-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	54-59	60-64
M	72	71	70	69	68	67	66	65	64
F	74	73	72	71	70	69	68	67	66

Anexa 1

	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ privind EFECTUAREA SPIROMETRIEI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 3
		Revizia: - Nr.de ex. : -
		Pagina _13_ din 14
		Exemplar nr.: 1

11. Cuprins

Numarul componentei in cadrul procedurii operationale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operationale	Pagina
	Coperta	
1.	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea si aprobarea editiei sau, dupa caz, a reviziei in cadrul editiei procedurii operationale	1
2.	Situatia editiilor si a reviziilor in cadrul editiilor procedurii operationale	2
3.	Lista cuprinzand persoanele la care se difuzeaza editia sau, dupa, caz, revizia din cadrul editiei procedurii operationale	3
4.	Scopul procedurii operationale	4
5.	Domeniul de aplicare a procedurii operationale	5
6.	Documentele de referinta aplicabile activitatii procedurale	6
7.	Definitii si abrevieri ale termenilor utilizati in procedura operationala	7
8.	Descrierea procedurii operationale	8
9.	Responsabilitati si raspunderi in derularea activitatii	10
10.	Anexe, inregistrari, arhivari	11
11.	Cuprins	12